

PAiLiN

สภากษิต

คำพังเพย และสำนวนไทย

ภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อน สอนคนรุ่นหลัง

วัชรินทร์ เรียม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ
วัชรินทร์ เรียม.

สุภาชิต คำพังเพย และสำนวนไทย.-- กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2555.
144 หน้า

1. สุภาชิตและคำพังเพยไทย. I. ชื่อเรื่อง.

398.99591

ISBN 978-616-15-0754-1

© สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ
นอกจากจะได้รับอนุญาตจาก บริษัท ไพลินบุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

ประธานกรรมการ	พล.อ.วิชา ศิริธรรม
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	ฉัตรเฉลิม เฉลิมชัยวัฒน์
ที่ปรึกษากฎหมาย	อนันต์ แยมเกษร น.บ., นศ.ม.
ผู้จัดการสำนักพิมพ์	สมบัติ สุทธิจิตร
บรรณาธิการบริหาร	ลาวัณย์ เฉลิมชัยวัฒน์
บรรณาธิการต้นฉบับ	วัชรินทร์ เรียม
กองบรรณาธิการ	สุวิรัตน์ เข็นหลวง สุพรรณษา อินวงศ์ ศิริพร พงศ์สันต์วิภา
พิสูจน์อักษร	เขมณฎดา นาโลก เครือวัลย์ ศิริพงษ์
ออกแบบปก	กระต้อมการ์ตูน
ศิลปกรรม	คิม เขมรินทร์
พิมพ์	บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค จำกัด

จัดพิมพ์/จัดจำหน่าย

บริษัท ไพลินบุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

81 ถนนเสรีไทย แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทรศัพท์ 0 2540 1919 โทรสาร 0 2540 1818

Website : www.pailinbooknet.com E-mail : info@pailinbooknet.com

ราคา 129 บาท

คำนำสำนักพิมพ์

ภาษาไทยที่เราได้ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ได้พัฒนาการมากมาย นับแต่ลายสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นปฐม กระทั่งถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลามากกว่า 700 ปี ภาษาไทยของเราก็ยังวิวัฒนาการไปไม่หยุดนิ่ง

ภาษาไทยสำหรับคนไทยที่ดูเหมือนว่าเป็นภาษาง่ายๆ เนื่องจากเราได้ใช้ภาษานี้มาตั้งแต่เกิด แต่กลับตรงข้าม ภาษาไทยไม่ใช่ภาษาที่ง่ายอย่างที่หลายคนคิด ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่คนไทยทุกคนจะรู้ภาษาไทยอย่างแตกฉาน พูดและเขียนภาษาได้โดยถูกต้อง แม่นยำ ยิ่งเป็นคำไทยโบราณหรือสุภาษิต สำนวนโวหารต่างๆ แล้วยิ่งเป็นการยากที่จะจดจำหรือตีความหมาย

หนังสือ **สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย** เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ต้องการค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม นอกจากการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ

นอกจากสุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย ที่เรียงร้อยไปตามหมวดอักษรต่างๆ แล้ว ในหนังสือเล่มนี้ยังมีภาพประกอบที่ช่วยทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกรำคาญได้บ้างตามสมควร

สำนักพิมพ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ **สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย** เล่มนี้ จะสำเร็จประโยชน์ดังความประสงค์ข้างต้นทุกประการ

ปรารภนาดี

บรรณาธิการ

ส า ร บั ญ

ก	13	ป	74
ข	23	ผ	80
ค	33	ฝ	81
ฅ	38	พ	83
ง	41	ฟ	85
จ	45	ม	86
ช	46	ย	93
ซ	48	ร	97
ฌ	50	ฤ	102
ด	50	ล	104
ต	53	ว	111
ถ	62	ศ	113
ท	65	ส	115
น	66	ห	126
บ	70	อ	139

กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้

ลักษณะของการทำงานที่มีความล่งเลใจ ทำให้แก้ไขปัญหาได้ไม่ทันท่วงที
เมื่อได้อย่างหนึ่งไป คุณเอาถั่วกับงามาคั่วพร้อมกัน
กว่าจะคั่วจนถั่วสุก งาก็จะไหม้หมดเสียก่อน

ก้มหน้าก้มตา

ทำโดยไม่มองดูสิ่งอื่น, ทำโดยตั้งใจ เช่น ก้มหน้าก้มตาทำไปจนกว่าจะเสร็จ

กวนน้ำให้ขุ่น

ทำเรื่องราวที่สงบอยู่แล้วให้เกิดความวุ่นวายขึ้นมา

ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่

ค่ายฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน

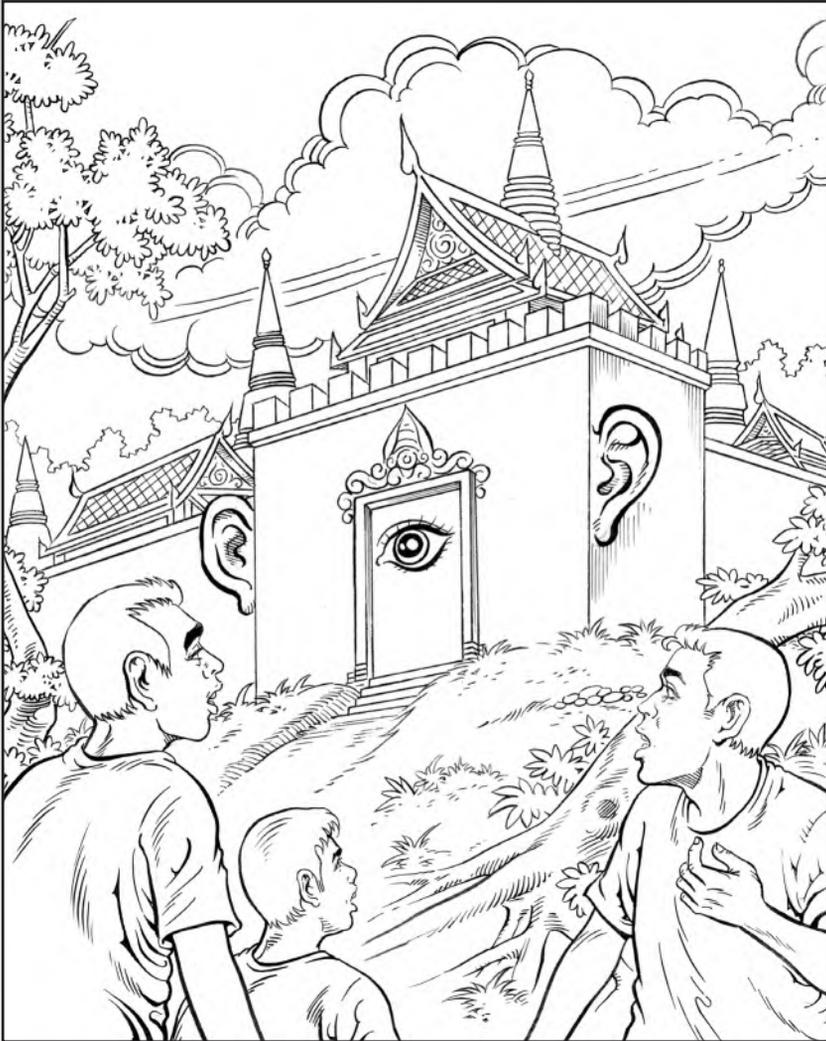
กาคาบพริก

ลักษณะที่คนผิวดำแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีแดง

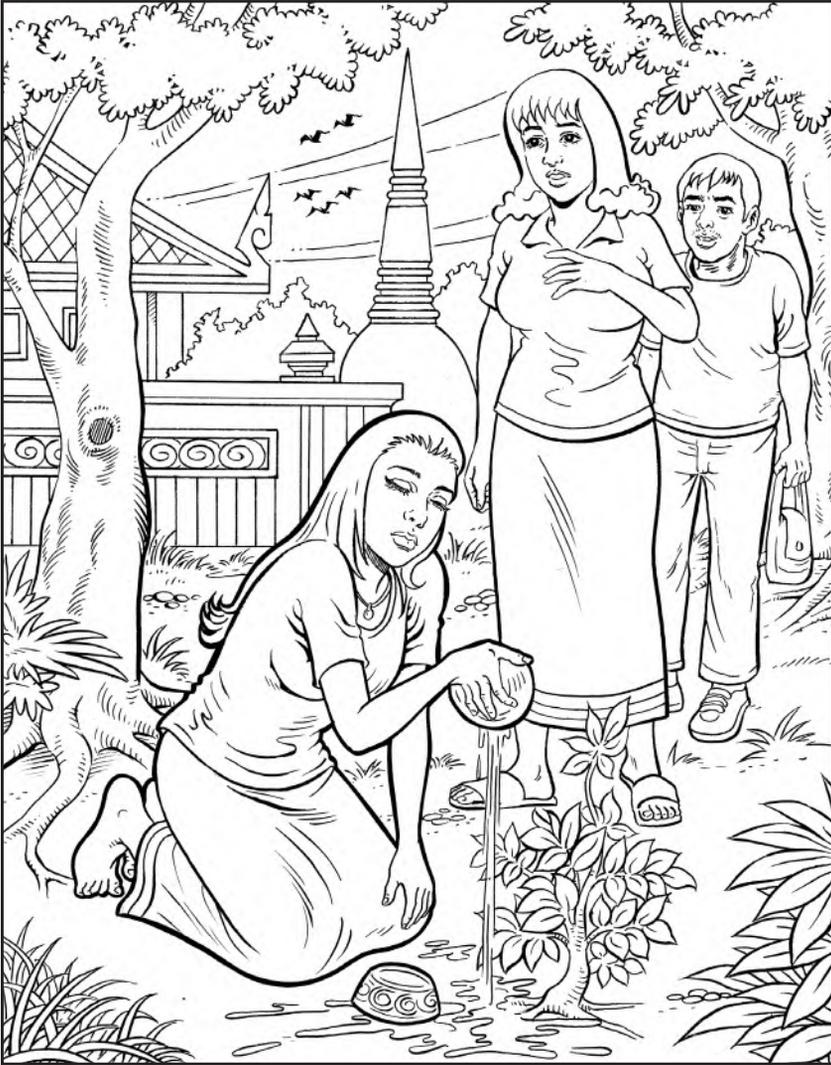
กบในกะลาครอบ

ผู้มีความรู้และประสบการณ์น้อย แต่สำคัญตนว่ามีความรู้มาก

กำแพงมีหู ประคุมิช่อง หรือ กำแพงมีหูประคุมิตา

การที่จะพูดหรือจะทำอะไรให้ระมัดระวัง
แม้จะเป็นความลับเพียงใดก็อาจมีคนล่วงรู้ได้

กรวดน้ำคว่ำกะลา หรือ กรวดน้ำคว่ำขัน

ตัดขาดไม่ขอเกี่ยวข้องด้วย

ก ข ไม่กระดิกหู
กั้นกระดก
กัมน้ำกัมตา

ผู้ที่เรียนหนังสือแล้วไม่รู้ อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
ลืมหัดเพราะถูกเขินยอ
ทำโดยไม่มองดูสิ่งอื่น ทำโดยตั้งใจ, เช่น
กัมน้ำกัมตาทำไปจนกว่าจะสำเร็จ

กระดุกแข็ง
กระด่ายขาเดียว
กระหม่อมบาง
กระดุกร้องได้

ไม่ตายง่ายๆ
ยืนกรานไม่ยอมรับ
ถูกน้ำค้างหน่อยก็เป็นหวัด
ผลสะท้อนของฆาตกรรมที่ทำให้จับตัว
ผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ คล้ายกับว่ากระดุก
ของผู้ตายร้องบอก

กระดุกสันหลังของชาติ

ส่วนที่สำคัญ, ส่วนที่เป็นพลังอำนาจ, เช่น
ชาวนา เป็นกระดุกสันหลังของชาติ

กระดุกอ่อน

ที่ยังไม่มีความชัดเจนในการต่อสู้ เช่น นักมวย
คนนี้กระดุกอ่อน ขึ้นชกครั้งแรกก็แพ้เขาแล้ว

กลับเนื้อกลับตัว

เลิกทำความชั่วหันมาทำความดี

กระโถนทองพระโรง

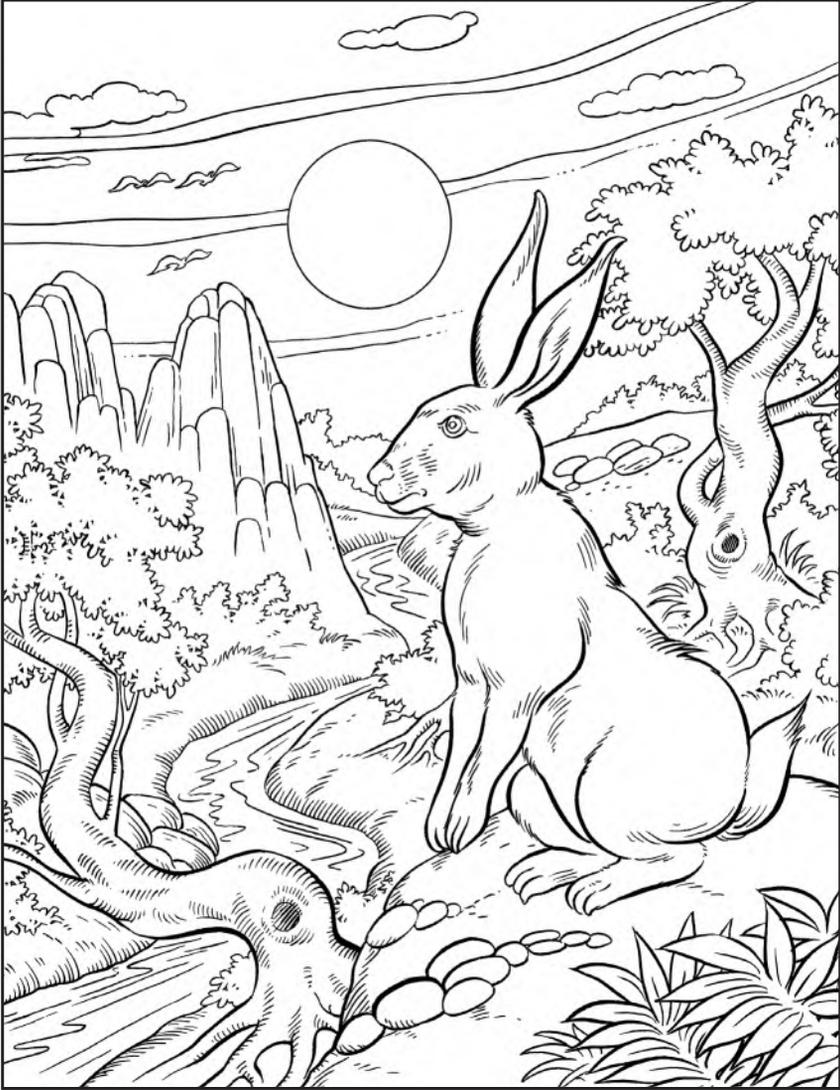
ผู้ที่ใครๆ ก็ใช้ได้หรือผู้ที่ใครๆ ก็รุมใช้
อยู่คนเดียว

กลับไปกลับมา

กลับกลอก, พลิกแพลง, ไม่แน่นอน

กล้านักมักบิน

กล้าเกินไปมักจะเป็นอันตราย

กระต่ายหมายจันทร์

ผู้ชายหมายปองผู้หญิงที่มีฐานะเหนือกว่า